

CENTERPARTIET FÖR REGION JÖNKÖPINGS LÄN FRAMÅT

En nära och tillgänglig vård

Centerpartiet anser att en av regionens viktigaste uppgifter är att se till att invånarna får en bra, säker och tillgänglig vård när man behöver den.

Vi vet genom årliga nationella kvalitetsjämförelser och patientenkäter att hälso- och Sjukvården i vår region håller en bra standard. Den medicinska kvalitén är god och tiderna till vård och behandling är som regel bra. Regionens tre akutsjukhus placerar sig bland de sju främsta i landet. Våra länsinvånare är bland de mesta nöjda med sin sjukvård i hela landet. Vi har en bra grund att stå på när vi ska möta framtidens utmaningar

Spanar vi in i framtiden ser vi att sjukvården kommer bli allt bättre på att förebygga, diagnostisera, behandla och bota sjukdomar. Fler blir botade eller kan leva längre med en kronisk sjukdom. Den utveckling vi sett under lång tid fortsätter och ger hopp om att ännu flera kan leva ett långt och bra liv.

Förändringar i länets befolkning kommer att ställa större krav på hälso- och sjukvården. Antalet invånare ökar i snabbare takt än tidigare. Kommande årtionde får vi fler barn och unga samtidigt som också antalet i de allra äldsta åldersgrupperna ökar. Tillsammans kommer de behöva en stor del av sjukvårdens samlade resurser. Kroniska sjukdomar väntas dominera och beräknas stå för en mycket stor andel av sjukvårdens kostnader. Den växande psykiska ohälsan väntas också kräva mera vårdresurser. Antalet invånare som söker vård i någon form kommer att öka.

Samtidigt står sjukvården och övrig vård och omsorg i samhället inför utmaningar. Bristen på utbildad personal är redan idag ett problem inom delar av vården. Efterfrågan förväntas öka ytterligare närmaste åren både i regionen och länets kommuner. En viktig fråga blir att kunna förse vården med utbildad personal.

Centerpartiet ser att sjukvården behöver förändra arbetssätt och delvis bygga nya strukturer för att kunna möta utmaningarna som väntar. En ökad digitalisering och nya tekniska vårdlösningar gör vården i större omfattning tillgänglig i vardagslivet. Mera av vården kan ges och skötas i hemmiljön. Medborgarna kommer också behöva ta ett större ansvar för sin hälsa och själva sköta delar av sin vård i nära samarbete med sin fasta vårdkontakt på vårdcentralen eller hemsjukvården

Ett friskare liv

Riskerna för att insjukna och dö i förtid har minskat när sjukvården blivit allt bättre på att behandla och bota. Skillnader i livslängd och sjuklighet mellan olika grupper i samhället är dock fortfarande betydande och en av de största utmaningarna i samhället.

Arv, levnadsvanor, utbildning och miljö är några av de saker som har betydelse för hälsan.

Folkhälsan har generellt sett blivit bättre men inte för alla och inte heller på alla områden. För lite fysisk aktivitet, övervikt, bruk av tobak, riskbruk av alkohol samt drog- och läkemedelsmissbruk är fortsatt allvarliga hälsoproblem bland länets invånare

På senare tid har också den psykisk ohälsan ökat och drabbar i någon form nästan var femte person. Här är ökningen bland ungdomar och äldre särskilt oroande. Förväntningar och krav på livet, stress i vardagen, dålig psykisk arbetsmiljö och mobbing samt ensamhet är några av de riskfaktorer som ofta lyfts fram som orsaker till att vi mår sämre.

Centerpartiet tycker att vi allmänt måste bli bättre på att fånga upp tidiga signaler och hantera riskfaktorer i ett så tidigt skede som möjligt

Åtgärder mot våld ute i samhället, i hemmet eller nära relationer, är andra exempel på områden som behöver större uppmärksamhet i det förebyggande arbetet.

Ett bra förebyggande arbete bygger på bred samverkan mellan samhällets olika områden. Sjukvården varken kan eller ska ensam lösa och ta hand om alla problem som vi drabbas av i livet. Det blir framöver allt mera viktigt att sjukvårdens kompetens och resurser används till rätt saker och på rätt nivå. Det som kan tas om hand på annat sätt i arbetsliv eller samhället i stort ska tas om hand där.

För att möta morgondagens hälsoutmaningar behöver arbetsgivare, kommunernas verksamheter och civilsamhällets olika grenar involveras och engageras i större omfattning.

Formerna för dagens hälsosamtal kan utvecklas och uppföljningen bli bättre.

För att stärka samverkan kring tidiga insatser och erbjuda stöd vill Centerpartiet inrätta hälsocenter i kommunerna för samverkan mellan vårdcentralerna, hemsjukvården och kommunens övriga verksamheter samt civilsamhället. Stöd och träning för bättre hälsa, kunskap i egenvård, och deltagande i sociala stödjande nätverk är exempel på områden som ett hälsocenter kan svara för.

Centerpartiet vill också lyfta fram tillgången till utbildning, arbete samt fritids- och kulturaktiviteter som betydelsefulla områden för invånarnas hälsa och välbefinnande

Centerpartiet arbetar för att:

- Hela samhället ska engageras i att främja hälsa.
- Inrätta hälsocenter i kommunerna
- Öka samhällets förebyggande insatser mot psykisk ohälsa
- Använda digitala teknikens möjligheter i det förebyggande arbete.
- Öka kunskaperna i egenvård
- Den som vill sluta röka eller komma ur sitt missbruk ska kunna få stöd och professionell hjälp
- Motion och kultur på recept samt grön rehabilitering ska vara delar i vårdens förebyggande insatser.

Tillgänglig och nära vård

På senare år har patientens inflytande över sin vård stärkts genom både lagstiftning och inte minst genom införandet av vårdval. Den digitala teknikens inträde på sjukvårdens område har också ökat patientens möjligheter att välja, påverka och vara delaktig i sin egen vård. Genom utvärderingar av vården kan vi se att delaktighet har stor betydelse för resultatet. Vården blir både effektivare och resultatet bättre om patienten involveras och får ett eget ansvar för sin vård.

För Centerpartiet är rätten att själv välja vårdgivare eller vårdcentral en viktig princip som vi slår vakt om. Den har bidragit till att öka tillgängligheten till vård i vår region.

För att möta framtidens vårdbehov vill Centerpartiet att tyngdpunkten i hälso- och sjukvården förflyttas i riktning till den nära vården (primärvården) och förebyggande insatser. Den nära vården består av många verksamheter och både regionen och länets kommuner har ansvar för olika delar ibland tillsammans eller var för sig.

Sjukvårdsrådgivning/1177, vårdcentraler, familjecentraler/BVC, hemsjukvård, tandvårdskliniker, ungdomsmottagningar, barn och ungdomsmedicinska mottagningar, barn- och ungdomshälsa (skolhälsovård) är några exempel på verksamheter som finns till för invånarna i olika åldrar och som har stor betydelsefull för att kunna erbjuda både bra förebyggande insatser och nära vård.

På flera områden finns förutsättningar att flytta vården närmare patienten och öka graden av deltagande genom till exempel hembesök, mera läkartid i hemsjukvård och på boenden. Ökad specialistmedverkan utanför sjukhusen och kompetensutveckling av vårdpersonalen är exempel på åtgärder som behöver göras. Med tanke på att antalet i de allra äldsta

Åldersgrupperna ökar mest behöver den geriatriska kunskapen öka i hela vårdkedjan.

För äldre ska det vara lätt att komma i kontakt med vården och ha sin fasta vårdkontakt på vårdcentralen. Arbetsätt liknande den som Vråens vårdcentral valt med "plusmottagning" är exempel på hur man kan utveckla bra modeller för mötet med och skapa kontinuitet i vården.

Den digitala tekniken har på kort tid skapat nya förutsättningar för vården. Listan kan göras lång över områden där den kan komma tillämpas, kognitiv beteendeterapi (KBT), undersökningar/uppföljning, övervakning, mäta värden, lämna provsvar etc. Rätt använd kan digitala vårdlösningar göra vården mera tillgänglig och effektiv.

God vård behöver i framtiden inte vara lika med vård på sjukhus. Undersökningar och löpande uppföljning av pågående vård kan göras i hemmet eller på arbetet. För patienter med exempelvis en kronisk sjukdom ger det både större frihet och bättre livskvalitet. Som regel mår vi bäst i hemmiljön även när vi blir sjuka.

Vårdcentralen har en särskilt viktig roll i att vara patientens väg in i sjukvården och den sammanhållande länken i vårdkedjan. Vårdcentralen ska ge den vård och behandling som inte kräver sjukhusets resurser och kunna samverka med andra delar i vården inom regionen eller kommunen. Från Centerpartiet vill vi särskilt trycka på att samverkan runt patienten mellan vårdcentralen, sjukhusets specialistverksamheter och hemsjukvården måste bli bättre. Patienter med stora vårdbehov, funktionsnedsättningar och kroniska sjukdomar ska alltid ha en fast vårdkontakt. För att få kontinuitet och underlätta kontakterna ska vården utformas så det är lätt att ringa och går snabbt att få hjälp via sin kontaktperson.

Centerpartiet anser att vårdcentralernas roll behöver stärkas, bli tydligare och tillföras ökade resurser såväl ekonomiskt som personellt de närmaste åren.

Centerpartiet arbetar för att

- Den nära vården (primärvården) ska stå för 30% av hälso- och sjukvården
- Du ska genom vårdval kunna välja vårdgivare och vårdcentral
- Flytta vården närmare patienten genom mera av hembesök och digitala vårdlösningar
- Kunskapen om äldre (geriatrik) ska öka i hela vårdkedjan

- Samverkan runt patienten ska stärkas mellan vårdcentralen, sjukhusets specialistverksamheter och kommunernas hemsjukvård.
- Du ska erbjudas en fast kontakt i vården.

Vård i rätt tid

Centerpartiet anser att man utifrån sitt medicinska behov ska kunna erbjudas vård utan onödig fördröjning. Tiderna för vård ska löpande följas upp och särskilda insatser sättas in på områden där vi inte når upp till vårdgarantins tidsgränser. Korta tider till vård är en viktig fråga för invånarna.

Nationellt vill Centerpartiet återinföra den särskilda tillgänglighetsmiljard som regionerna fick del av för att korta köer till sjukvården under Alliansregeringens tid. För vår region var den ett bra verktyg i arbetet hålla korta tider till operationer och behandlingar.

Med en tydlig arbetsfördelning och nära samverkan mellan våra tre akutsjukhus i Eksjö, Jönköping och Värnamo kan vi fullt ut utnyttja alla resurser och den kompetens som finns att tillgå i hela regionen. På så sätt kan vi upprätthålla korta vårdtider med bra kvalité.

Inom vissa områden behöver också samverkan stärkas inom regionsjukvården med grannregionerna Östergötland och Kalmar.

En viktig del i vården är en väl fungerande akutsjukvård. Regionen ska ha tre akutsjukhus.

Viktigt att det finns en flexibilitet i sjukvårdsorganisationen så att man vid behov kan köpa in kompetenser och vård när det uppstår risk för uppbyggnad av köer eller tillfälliga toppar. Vårdvalslösningar kan också vara ett sätt att öka tillgänglighet och kapacitet inom vissa områden.

Centerpartiet arbetar för:

- Höglandssjukhuset, Ryhov och Värnamo sjukhus ska vara akutsjukhus
- Att nationellt återinföra tillgänglighetsmiljarden för att korta tiderna till vård
- Tydligt ansvar för hela vårdkedjan och inga "glapp" i övergångarna mellan olika verksamheter eller till kommunernas vård och omsorg,

Säker vård

Sjukvården blir alltmer avancerad och komplex. Därmed ökar riskerna för fel och misstag. Hälften av alla vårdskador inträffar i samband med

operationer och annan intensivvård. Näst vanligast är infektioner som uppstår i samband med vården på sjukhus. Utöver onödigt lidande för patienten leder också felen och misstagen till ökade vårdkostnader i form av längre sjukhusvistelse och längre vårdtid. Resurser som annars hade kunna bidra till bättre vård.

En fjärdedel av alla vårdskador beror på felaktig läkemedelsbehandling. Överdoser, biverkningar och utebliven behandling dominerar. Ett särskilt riskfyllt område är läkemedelsbehandling av äldre sköra patienter och multisjuka. Kunskaperna om läkemedel och biverkningar behöver öka inom hela vården. En bättre och mera systematisk uppföljning av förskrivningen kan minska riskerna för överförskrivning och biverkningar, inte minst bland de äldre patienterna. Centerpartiet vill särskilt lyfta fram förskrivningen av antibiotika och riskerna med resistenta bakteriestammar som ett område där ytterligare åtgärder behöver sätta in.

Centerpartiet arbetar för:

- System för ledning och uppföljning ska ha tydligt fokus på riskförebyggande arbete och patientsäkerhet
- Ökad kunskap om läkemedel och biverkningar i vården
- Årliga genomgångar av läkemedel för patienter med många läkemedel
- Fokus på bättre bemötande i vården
- Ekonomiska styrmedel för högre kvalitet och bättre bemötande

Bra tandhälsa

Länets invånare ska ha en god tillgång på tandvård. Regionen svarar för att det finns en bra och väl fungerande barn och ungdomstandvård, specialisttandvård för vuxna och tillräckliga resurser för patienter med särskilda behov av tandvård.

Allmäntandvården utförs på en marknad där både Folktandvården och privata tandvårdföretag erbjuder invånarna tandvård.

En förutsättning för bra tillgänglighet och korta väntetider för nya patienter är väl bemannade kliniker. Pensionsavgångar och större konkurrens om utbildad personal främst tandläkare med också andra personalgrupper som tandsköterskor och tandhygienister kräver ett än mer omfattande rekryteringsarbete de närmaste åren både inom landet och från andra länder.

Centerpartiet vill fortsätta det framgångsrika förebyggande arbetet med barn och ungdomars tandhälsa. Likaså satsningen på Frisktandvård, tandvård till fast pris, för att uppmuntra unga vuxna att fortsatt ta ett

egenansvar för sin tandhälsa när man lämnat barn- och ungdomstandvården.

Centerpartiet arbetar för

- Satsningar på förebyggande tandvård
- Tandläkarutbildning till Jönköping University

Behålla och rekrytera personal till sjukvården

Grunden för fortsatt bra utveckling av regionens sjukvård är enligt Centerpartiet åsikt en engagerad personal med rätt kompetens för uppdraget. Medarbetare som ges förutsättningar och utrymme att utvecklas i arbetet. Regionen ska kunna erbjuda konkurrenskraftiga löner som sätts individuellt och vara jämställda mellan könen. Vi ska ha ett väl fungerande arbetsmiljöarbete som främjar en bra arbetsmiljö och förebygger ohälsa och olycksfall.

Tillgången på utbildad personal och specialister är begränsad i vårt land och konkurrensen hårdnar om dessa i flera legitimerade vårdyrken. Risken ökar för att tillgänglighet och kvalitet i vården på sikt kan försämras på grund av svårigheter att rekrytera rätt kompetenser.

Tillsammans med kommunerna och näringslivet behöver vi generellt sett utveckla våra strategier för att rekrytera och behålla kompetens i länet. Det kan handla om åtgärder som ökar attraktionskraften, tandemrekryteringar, möjligheter till entreprenörskap samt forskning och fortbildning.

Centerpartiet anser att vi behöver gå fram på flera linjer med insatser för att säkra tillgången på personal och göra oss långsiktig oberoende av hyrpersonal.

Den första linjen är naturligtvis att vara en attraktiv arbetsgivare och behålla den personal som rekryterats. Möjligheterna till utveckling i arbetet och påverkan på arbetsförhållanden är här viktiga delar. Ökad flexibilitet kan här vara ett verktyg för att möta medarbetarnas som befinner sig i olika skeenden i livet.

Vi har redan beslutat om att inrätta särskilda karriärtjänster för specialistsjuksköterskor och höjt ersättningarna inom vissa utsatta områden som natttjänstgöring. Centerpartiet vill också öppna för att behålla seniora medarbetares kunskap och engagemang längre genom skräddarsydda lösningar som "supermentor". Ett uppdrag som kan påbörjas ett par år före uppnått pensionsålder och som sedan kan trappas ner vid högre ålder.

Andra linjen handlar om att vässa rekryteringsarbetet med mera riktade aktiviteter och bygga relationer. Inrätta ännu flera utbildningstjänster AT, ST och betald utbildningstid för specialistsjuksköterskor. Ge nyanlända med sjukvårdserfarenhet möjligheter till att bygga på sin kompetens och sina svetskunskaper. Rekrytering av specialister från andra länder och följa upp svenskar som studerat utomlands till läkare är också delar i en aktiv rekryteringspolitik.

Tredje linjen är att få fler att välja utbilda sig till yrken inom hälso- och sjukvård.

Visa på vilka utvecklingsmöjligheter som ett sådant val ger för ett framtida arbetsliv.

Regionen ska trycka på nationellt och regionalt för att öka antalet utbildningsplatser inom sjukvårdens legitimationsyrken samt möjligheterna till lokal fortbildning. Centerpartiet vill nationellt också införa en utbildningspremie för den som utbildar sig till sjuksköterska och betald utbildning för den som vidareutbildar sig till specialistsjuksköterska. 2019 får vi ett bra tillskott genom att Jönköping studieort för läkarutbildningen termin 6-11.

Regionen ska vara pådrivande för att vi också till länet får en tandläkarutbildning på JU.

Centerpartiet arbetar för

- Att behålla seniora medarbetare och inrätta "supermentor"er
- Öka intresset bland unga i länet för att utbilda sig för och arbeta inom hälso- och sjukvård/tandvård
- Utöka antalet utbildningstjänster inom svårrekryterade områden
- Införa en utbildningspremie för den som utbildar sig till sjuksköterska och betald utbildning för den som vidareutbildar sig till specialistsjuksköterska

Förbättringsarbetet

Inom den medicinska forskningen görs framsteg som öppnar möjligheten att behandla och bota allt fler sjukdomstillstånd. Ny kunskap och nya behandlingsmetoder blir i allt snabbare takt tillgängliga för sjukvården. Vårdriktlinjer och rekommendationer beslutas på nationell nivå och ska omsättas i det dagliga arbetet med patienterna. En löpande fortbildning och ständigt förbättringsarbete krävs om medarbetare och verksamheten ska kunna hålla jämna steg med kunskapsutvecklingen.

För regionen viktiga verksamheter är i detta sammanhang Utvecklingsavdelningen Qulturum, forskningsenheten Futurum och Odontologiska institutionen. Också samarbetet inom the Jönköping Academy med Jönköping University har stor betydelse för utvecklingen av sjukvården i vårt län.

Centerpartiet anser att resurserna för forskning, fortbildning och kompetensutveckling kommer behöva förstärkas. Det gör sjukvården till en attraktivare arbetsplats både för de som redan arbetar där idag och för de som utbildar sig för att göra det i framtiden.

Centerpartiet arbetar för

- Öka möjligheterna för medarbetarna att få kompetensutveckling
- Stimulera forskning och utvecklingsarbete